

**Raasepori
Tenhola, Strömsnäs
ranta-asemakaavan muutosalueen
arkeologinen inventointi
2023**

Timo Jussila

Tilaja: Kiinteistökehitys ja Kaavoitus SKLM OY

Sisältö

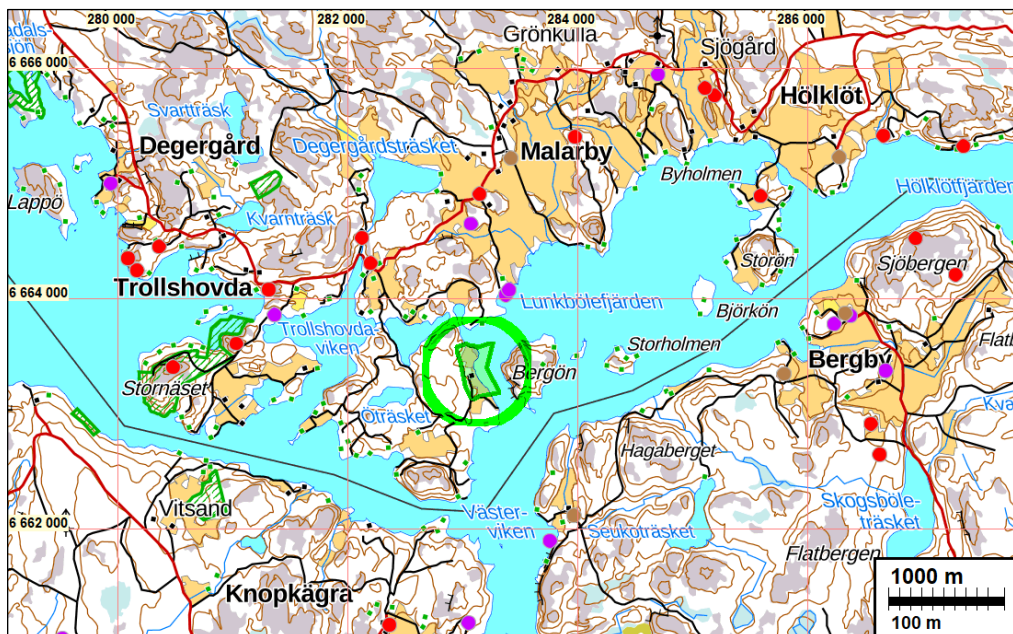
Perustiedot	2
Kartat	3
Inventointi	5
Lähteet	5
Kuvia alueelta	6

Kansikuva: Alueen pohjoispään peltoa, pohjois-luoteeseen

Perustiedot

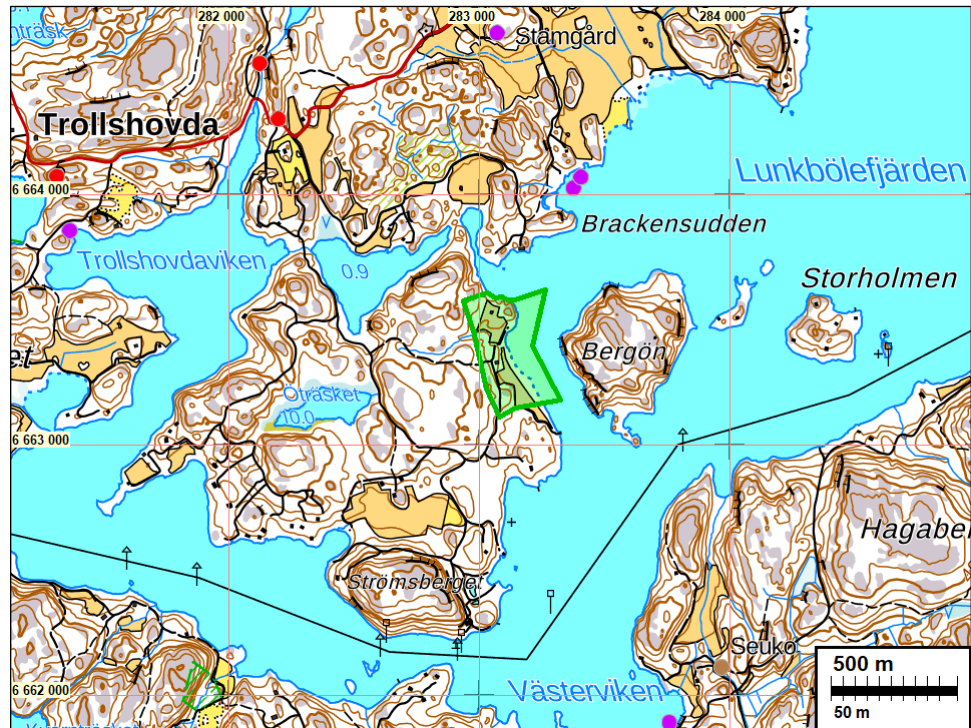
Alue: Rantakaavan muutosalue, Tenholan luoteisosassa, Trolsshovdassa.
Tarkoitus: Selvittää alueen muinaisjännökset ja muut suojeltavaksi arvioitavat arkeologiset kohteet.
Työaika: Maastotyö 5.8.2023
Tilaaja: Kiinteistökehitys ja Kaavoitus SKLM OY
Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Jussila.
Tulokset Alueelta ja sen liepeiltä ei tunnettu ennestään arkeologisia kohteita. Alueelta ei niitä myöskään inventoinnissa löytynyt. Alueella ei siis sijaitse suojeltavia arkeologisia kohteita.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta elokuussa 2023, ellei toisin mainittu. Muinaisjännösrekisteri on tarkastettu 12/2023. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n palvelimella ja sen varmuuskopioilla (kaikki fyysisesti Suomessa).

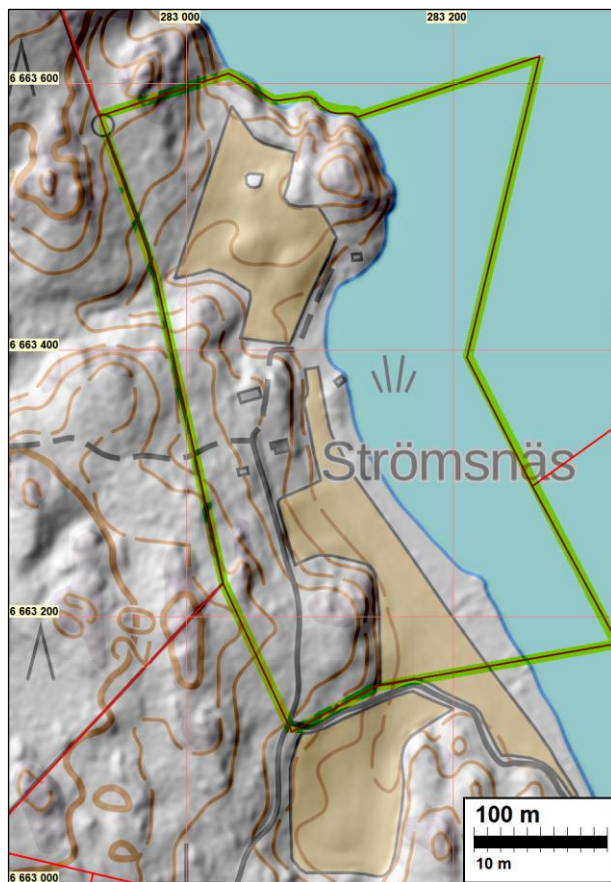

Tutkimusalue vihreällä vihreän ympyrän sisällä. Lähialueen arkeologiset kohteet erivärisin palloin: punaiset muinaisjännöksiä (pronssikautisia röykkiöitä Trolsshovdasta länteen, muutoin historiallisen ajan jännöksiä), sinipunaiset mahdollisia muinaisjännöksiä (hylkyjä ja torpanpaikkoja)

Kartat

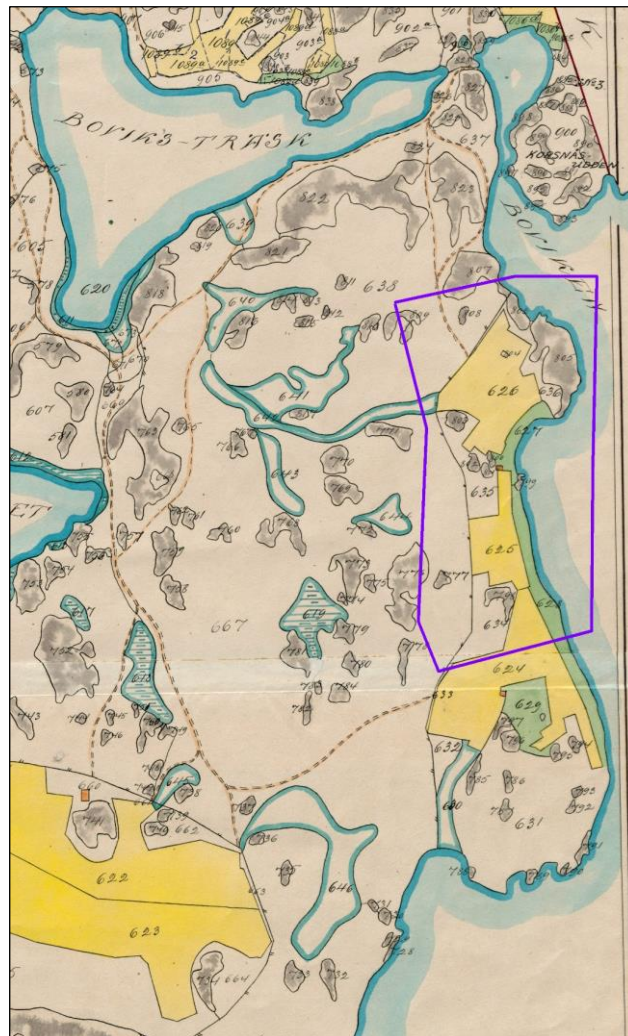
Tutkimusalue kuvan keskellä vihreällä. Lähialueen mahdolliset muinaisjäännökset (hylkyjä ja torpanpaikkoja) sinipunaisella ja muinaisjäännökset (historiallisen ajan kohteita) punaisella palloilla.

Maastokarttaote, pohjalla rinnevarjoste, oikealla kaavaluonnos

Ote Kuninkaankartastosta 1796-1895 ja senaatin kartasta 1873. kaava-alueen sijainti piirretty pinkillä. kaavan alueella ei ole asutusta.

Ote Trollshofdan isojakokartasta v 1914. Alueella ei ole asutusta mutta pellot on raivattu.

Inventointi

Kiinteistöllä 710-592-1-109 Strömsnäs on tekeillä rantakaavan muutos. Kaavan maa-alueen laajuus on noin 6 ha. Kaavakonsultti Kiinteistökehitys ja Kaavoitus SKLM OY tilasi alueen arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Inventoinnin maastotyön teki Timo Jussila 5.8.2023 työn kannalta hyvissä havainnointiolosuhteissa.

Alueella ei tiettävästi ole tehty aiemmin arkeologista inventointia. Alue on pääosin peltoa, joka paikalla käytäessä oli nurmella, sekä metsäistä kalliota ja pohjoisosassa myös hieman moreenipohjaista metsämaata alueen itälaidalla. Pintamaaperä on kivikkoista. Peltojen maaperä on savista moreenia. Alue sijoittuu merenpinnan ja 15 m korkeustason välille, pääosin alle 10 m korkeustasoille. Korkeimmat kohdat ovat alueen länsireunamilla. Periaatteessa alueella voi sen korkeustason puolesta sijaita varhaismetallikautisia ja sitä nuorempia jäännöksiä.

Alue kuuluu Trollshovdan kylään. Kylän ydin eli vanhimmat talot sijaitsevat alueelta runsaan kilometrin pohjoisluoteeseen. Kuninkaankartastossa (1796-1805) alue on täysin tyhjä kartalle merkityistä ihmistoiminnoista. Samoin 1845 Finnbyn (ja myöhemmin leikattuna myös Tenholan) pitäjänkartalla alue on tyhjä – ei siis asutusta eikä peltoja eikä niittyjä. Pitäjänkartasta ei ole raportissa otetta koska alue on neljän lehden rajalla enkä siitä nyt koostanut otetta, josta saisi selkoa. Vaikuttaa siltä, että pitäjänkartalla ei ole kohdalla päälle piirrosta. Mikä on ollut kartan lähde, ei ole tietoa, koska vanhin löydetty aluetta kuvaava tarkka kartta on Trollshovdan isojakokartta vuodelta 1914 (siis tuolloin vasta isojako kylässä tehtiin). Vuonna 1872 laaditussa senaatinkartassa alueella on niittyä ja 1914 kartassa ne ovat peltona, kuten edelleenkin, asutusta ei vielä ole. Siten alueella tuskin on muinaisjäännöskelpoisia historiallisen ajan kiinteän asutuksen jäännöksiä.

Tarkastin alueen jokseenkin täysin kattavasti silmänvaraisesti. Katselin tarkemmin peltojen yläosia ja pohjoisosan peltorinnettä, rantapeltoihin en huomiota juuri kiinnittänyt. Pellon nurmi oli paikoin melko harvaa ja pellon pintaa saattoi auttavasti tarkastella. Pohjoisosan pellon yläosiin tein joitain koekuoppia – löysää ja savista moreenia. Missään en havainnut mitään mainittavaa. Katselin myös alueen laitamien kalliolaet ja rinteet sekä koillisnurkan, mereen laskevan kalliokumpareen, sekä etelälaidan kivikkoisen ja kallio- ”muhkuraisen” maaston. Mitään muinaisjäännökseen viittaavaa en havainnut.

Lopputulos on, että kaavan alueella ei ole muinaisjäännöksiä eikä muita arkeologisia suojelukohteita.

10.12.2023

Timo Jussila

Lähteet

- Alanen, Timo ja Kepsu, Saulo, 1989: Kuninkaan kartasto Suomesta 1776-1805. SKS.
 Ehnqvist, E 1914: Renovations karta öfver Trollshofda by af Tenala Socken Raseborgs v.härad och Nylands Län. (Isojakoa varten). Maanmittauslaitos, toimitus No 3045.
 Peruskartta 2012 10 ja 11, 1964. Maanmittauslaitos.
 Pitäjänkartta, Finnby ja Tenhola, 1845. Maanmittauslaitos
 Senaatinkartta V:20, 1872. Maanmittauslaitos

Kuvia alueelta

Alueen koillisnurkan rantakallio koilliseen ja samaan suuntaan alueen lounaisnurkan kalliomaastoa

Alueen pohjoisosan länsilaidan metsämaastoa ja pohjoisosan peltoa kaakkoon

Alueen eteläosaa pohjoiseen